

Aluehallitus 24.8.2026 § 160

§ 160

**Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien aluehallituksen 15.6.2026
§ 125 päätöstä liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin
käyttöönnotosta**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Ojaniemi Pasi
Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen seuraavin
perustein:

Valituksenalainen päätös täyttää perustuslain (731/1999) 6
§:n, yhdenvertaisuuslain (1325/2014) sekä YK:n
vammaissopimuksen vaatimukset. Kuljetuspalvelut ja
liikkumisen tuki turvataan kaikille oikeutetuille vammaisille
henkilöille. Uusi palvelusetelimalli vahvistaa asiakkaiden
tosiasiallista itsemääräämisoikeutta ja valinnanvapautta.
Palvelujen yhdenvertainen saatavuus turvataan säilyttämällä
perinteinen keskitetty kuljetuspalvelu rinnalla. Hyvinvointialue
ei ole liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin
valmistelussa laiminlyönyt lakisääteistä velvollisuuttaan kuulla
vammaisneuvostoa asian valmistelussa.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden
perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi
syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa
järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa
eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely

Pöydälle jaettiin uusi oheismateriaali "Oikaisuvaatimuksen
tekijän 20.8.2026 täydennys oikaisuvaatimukseen".

Logistiikkapalvelujen päällikkö Diov saapui kokoukseen tämän
asian käsittelyn aikana klo 13.42.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Oikaisuvaatimus

[REDACTED] (oikaisuvaatimuksen tekijä) on tehnyt lain hyvinvointialueesta (611/2021, jäljempänä hyvinvointialuelaki) mukaisen oikaisuvaatimuksen aluehallituksen päätöksestä 15.6.2026 § 125 koskien liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottoa.

Hyvinvointialuelain 139 §:n 1 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen saa hyvinvointialuelain 142 §:n 1 momentin mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä hyvinvointialuelain 143 §:n mukaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on saapunut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon 28.6.2026.

Oikaisuvaatimus on saapunut säädetyssä määräajassa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä on vaatinut, että aluehallitus oikaisee päätöksensä 15.6.2026 § 125 tai palauttaa sen uudelleen valmisteltavaksi. Perusteluna esitetään, että päätöksen valmistelu on ollut puutteellista eikä päätöksessä ole riittävästi arvioitu sen vaikutuksia asiakkaiden yhdenvertaisuuteen, oikeusturvaan, palvelujen saavutettavuuteen eikä tosiasiallisiin mahdollisuuksiin käyttää liikkumisen tukea.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että aluehallitus palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että:

- vammaisneuvoston lausunnossa esitetyt keskeiset kysymykset selvitetään ennen matkabudjettimallin laajempaa käyttöönottoa,
- matkabudjettimallin vaikutukset arvioidaan sen todellisen toteutustavan perusteella eikä aikaisemman pilotin perusteella,
- keskitetyn kuljetuspalvelumallin toimivuudesta tehdään avoin ja riittävä vaikutusten arviointi, koska sen arvioidaan jäävän valtaosan asiakkaista käyttämäksi järjestämistavaksi, sekä

- asiakkaiden oikeusturva, palvelujen saavutettavuus ja budjetin riittävyys varmistetaan ennen mallin laajempaa käyttöönottoa.

Hyvinvointialueen kanta oikaisuvaatimukseen

Liikkumisen tuen palveluja kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteiden mukaisesti, ja useita kehittämistoimenpiteitä edistetään parhaillaan prioriteettien mukaisesti kuljetuspalvelutyöryhmässä sekä palveluntuottajayhteistyössä. Matkabudjettimalli on osa tätä kokonaiskehittämistä, ja sen jatkovalmistelussa määritellään yksityiskohtaisesti sovelluksen, välitysoperaattorin sekä palveluntuottajien keskeiset toimintaperiaatteet. Samassa yhteydessä kuvataan tarvittavat varautumisjärjestelmät, mahdolliset häiriötilannemenettelyt sekä asiakkaille, henkilöstölle ja palveluntuottajille suunnatut soveltamis- ja toimintaohjeet hyvinvointialueen vakiintuneiden projektimallien mukaisesti.

Palvelusetelimallin lisäksi valinnanvapautta tullaan lisäämään matkabudjetin avustuspohjaisella mallilla. Malli on aktiivisessa kehittämisvaiheessa. Matkabudjetin avustuspohjaisen mallin kehittämisessä hyödynnetään pilotista saatuja kokemuksia, ja sen tarkempi käyttöönottoaikataulu vahvistetaan myöhemmin valmistelun edetessä.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) mukaan palvelusetelimallissa kyseessä on valinnanvapauteen perustuva vaihtoehtoinen järjestämistapa, jossa tilaaminen tapahtuu sovelluksen ja sovellusintegraatioiden kautta. Palvelusetelimallin valitsevalla asiakkaalla tulee siten olla valmiudet sähköiseen asiointiin ja sovelluksen käyttöön. Asiakkaiden kuljetukset järjestetään aina sosiaalihuoltolain (1301/2014) ja vammaispalvelulain (675/2023) mukaisen viranhaltijapäätöksen pohjalta.

Palvelusetelillä toteutettavassa kuljetuksessa sopimussuhde muodostuu asiakkaan ja palveluntuottajan välille, ja palveluntuottaja on velvoitettu noudattamaan hyvinvointialueen palvelusetelikäsikirjaa ja sääntökirjaehtoja. Asiakkaalla on aina oikeus saattaa palvelun toteuttamista koskevat puutteet hyvinvointialueen käsiteltäväksi ja valvottavaksi.

Asiakkaan matkabudjetin määrä lasketaan yksilöllisen palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä, jossa arvioidaan myös asiakkaan tosiasialliset edellytykset hallita matkabudjettia. Budjetin euromääräinen arvo muodostuu kertomalla asiakkaan palvelutarpeen mukaiset kilometrit palvelusetelin arvolla (2,30 €/km). Asiakkaan yksilöllinen avustamisen tarve (mukaan lukien mahdolliset lisäpalvelut) arvioidaan ja ratkaistaan osana

viranhaltijan tekemää palvelupäätöstä samojen periaatteiden mukaisesti kuin tähänkin asti.

Aiempaa pilottihanketta on hyödynnetty toimintamallin taustaselvityksenä. Uudessa palvelusetelimallissa kuljetusten saatavuus paranee ja palveluntuottajia voidaan hyväksyä mukaan joustavasti ilman raskaita kilpailutusmenettelyitä. Matkabudjettimalli toteutetaan osana kokonaisjärjestelmää, jossa asiakas voi valita, käyttääkö hän matkabudjetissaan hyvinvointialueen keskitettyä sopimuskuljetusta vai palvelusetelituottajaa. Valtakunnallinen matkustusalue koskee nimenomaisesti palvelusetelillä toteutettavia matkoja. Palvelusetelin arvon riittävyyttä ja markkinahintojen kehitystä seurataan säännöllisesti, ja hyvinvointialueella on valmius tarkistaa palvelusetelin arvoa, mikäli markkinahintataso muuttuu.

Aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätös koskee matkabudjettimalliin kuuluvan palvelusetelin käyttöönottoa. Keskitettyyn malliin ei ole tämän päätöksen yhteydessä tulossa muutoksia.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 139 §:n mukaan oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen ja lautakunnan sekä niiden jaoston alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Hyvinvointialueen jäsenen oikaisuvaatimus koskien aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätöstä liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönotosta EI JULKINEN
- Aluehallituksen 15.6.2026 § 125 päätös liikkumisen tuen matkabudjetin palvelusetelin käyttöönottamisesta
- Oikaisuvaatimuksen tekijän 20.8.2026 täydennys oikaisuvaatimukseen

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Asianosainen, palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja, logistiikkapalvelujen päällikkö

Päätöshistoria